

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	<p>Xác định đề tài và kiểu cốt truyện của văn bản “Quê hương”. * Yêu cầu trả lời + Đề tài: Tình cảm quê hương/quê hương. - Kiểu cốt truyện của truyện ngắn “Quê hương” là: cốt truyện đơn tuyến. * Hướng dẫn chấm: - Thí sinh trả lời đúng mỗi ý cho 0,5 điểm. - Thí sinh trả lời sai không cho điểm.</p>	1,0
	2	<p>*Yêu cầu trả lời -Chỉ ra nhân vật xuất hiện trong văn bản : Truyện gồm có các nhân vật: tôi, bà, bố, cô giáo... - Xác định nhân vật chính: tôi * Hướng dẫn chấm: - Kể tên nhân vật trong truyện (0,5 điểm) + Học sinh nêu được 3- 4 nhân vật cho 0,5 điểm, + Nêu được 2 nhân vật cho 0,25 điểm, + Nêu được 1 nhân vật không cho điểm. - Xác định nhân vật chính của truyện(0,5 điểm) +Học sinh nêu đúng như gợi ý cho 0,5 điểm. . +Trả lời sai không cho điểm.</p>	1,0
	3	<p>Căn cứ xác định ngôi kể và tác dụng. * Yêu cầu trả lời Nêu căn cứ xác định ngôi kể - Ngôi kể: Ngôi thứ nhất (0,25 điểm) - Căn cứ (0,25 điểm) + Người kể truyện xưng tôi (hoặc tham gia trực tiếp đến sự việc xảy ra trong câu chuyện) -Tác dụng (0,75 điểm) +Thể hiện sâu sắc nội tâm nhân vật +Tạo sự gần gũi, chân thực và tin cậy cho nội dung câu chuyện +Tăng khả năng đồng cảm, ấn tượng mạnh mẽ với bạn đọc... *Hướng dẫn chấm: - Thí sinh trả lời đúng 3 ý trở lên cho 0,75 điểm, 2 ý 0,5, một ý cho 0,25 đ - Thí sinh trả lời sai không cho điểm.</p>	1,25
	4	<p>Tác dụng của trợ từ trong câu: “Chính bà đã làm xanh mãi ước mơ của tôi.”</p>	0,75

	<p>* Yêu cầu trả lời</p> <p>- Trợ từ: <i>chính</i></p> <p>- Tác dụng:</p> <p>+ Nhấn mạnh vai trò của người bà đối với cháu: bà là người khơi nguồn cảm hứng, giúp nhân vật tôi nuôi dưỡng tình yêu quê hương và những ước mơ cao đẹp.</p> <p>+ Góp phần thể hiện lòng biết ơn sâu sắc của nhân vật tôi với người bà của mình.</p> <p>* Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Ý 1. Xác định đúng trợ từ cho 0,25 điểm</p> <p>- Ý 2 thí sinh chỉ cần nêu được 1 ý cho 0,25 điểm.</p> <p>- Thí sinh trả lời sai không cho điểm.</p> <p>* Lưu ý: ý 2 thí sinh có thể có cách diễn đạt khác, nếu đúng vẫn cho điểm tối đa.</p>	
5	<p>Nhân vật tôi thay đổi suy nghĩ về quê hương vì:</p> <p>+ Một lần về quê, được ngồi trò chuyện với bà nội trong một đêm trăng sáng. Câu chuyện của bà đã làm thay đổi nhận thức, tình cảm, suy nghĩ của tôi (0,25 điểm)</p> <p>+ Giúp nhân vật tôi nhận ra được những giá trị đích thực của cuộc sống: trân quý, biết ơn cội nguồn, gốc rễ của mình/biết ơn những người thân đã nuôi ta lớn khôn (0,25 điểm)</p> <p>+ Giúp nhân vật tôi nhận ra tình cảm gia đình bình dị, ấm áp (0,25 điểm)</p> <p>=> Sự thay đổi suy nghĩ của tôi về quê hương đánh dấu sự trưởng thành trong nhận thức thể hiện tình yêu, trách nhiệm, lối sống nghĩa tình với những người thân yêu, gia đình, quê hương (0,25 điểm)</p> <p>* Hướng dẫn chấm:</p> <p>Chấp nhận cách diễn đạt khác đảm bảo sự hợp lí</p>	1,0
6	<p>Chia sẻ những tình cảm, thái độ, việc làm cần có của mỗi người để thể hiện trách nhiệm với quê hương nơi chúng ta đã có một thời tuổi thơ gắn bó. (Viết trong khoảng 8-10 dòng).</p> <p>* Hình thức: HS có thể viết theo hình thức đoạn văn hoặc gạch đầu dòng đảm bảo dung lượng. 8 đến 10 dòng</p> <p>* Nội dung: Nêu được trách nhiệm của mỗi người với quê hương HS có thể diễn đạt theo cách riêng mình. Có thể hướng đến các ý sau:</p> <p>+ Nhận thức được vai trò to lớn của quê hương</p> <p>+ Yêu mến, trân trọng con người, cảnh vật quê hương</p> <p>+ Trân trọng kỉ niệm, tình cảm của bạn bè người thân</p> <p>+ Tự hào, giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa, giá trị truyền thống của quê hương, lan tỏa đến với bạn bè.</p>	1,0

	<p>+ Nỗ lực học tập luyện rèn đem tài năng trí tuệ chung tay xây dựng quê hương giàu đẹp</p> <p>+ Đấu tranh với những hành động, việc làm ảnh hưởng đến danh tiếng của quê hương...</p> <p>.....</p> <p>* Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Dung lượng: Học sinh đảm bảo dung lượng cho 0,25 điểm Nội dung (0,75 điểm)</p> <p>+ Nêu được 3 ý trở lên cho 0,75 điểm</p> <p>+ Nêu được 2 ý cho 0,5 điểm</p> <p>+ Nêu 1 ý cho 0,25 điểm</p> <p>+ Không trả lời, trả lời không đúng cho 0,0 điểm.</p>	
II	VIẾT	4,0
	Viết bài văn nghị luận phân tích nội dung chủ đề và đặc sắc nghệ thuật văn bản truyện “Quê hương” của Đào Quốc Thịnh (Văn bản trong phần Đọc hiểu trên).	
	<p>a. Xác định được đúng yêu cầu của kiểu bài: Đảm bảo yêu cầu của kiểu bài nghị luận phân tích một tác phẩm (truyện). Mở bài: Dẫn dắt, nêu được vấn đề nghị luận. Thân bài triển khai vấn đề thành các luận điểm, lập luận thuyết phục. Kết bài khẳng định giá trị tác phẩm ...</p>	0,25
	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Nội dung chủ đề và đặc sắc nghệ thuật của văn bản truyện “Quê hương” của Đào Quốc Thịnh.</p>	0,25
	<p>c. Triển khai bài viết: HS có thể triển khai bài viết theo cách khác nhau nhưng cần đảm bảo các ý cơ bản sau.</p>	
	<p>1. Mở bài: Dẫn dắt, giới thiệu được tác giả Đào Quốc Thịnh, truyện ngắn " Quê hương" và nhận xét khái quát (Truyện hay cảm động về tình yêu, niềm tự hào gắn bó của con người với gia đình, quê hương...)</p>	0,25
	<p>2. Thân bài: 2.1. Phân tích nội dung chủ đề của truyện a. Giới thiệu bổ sung về tác giả, tác phẩm, tóm tắt cốt truyện (0,25 điểm) - Giới thiệu về tác giả, xuất xứ văn bản ... - Tóm tắt ngắn gọn nội dung chính của truyện ngắn “Quê hương”: + “Tôi” là một cậu bé sống ở thành phố nhưng bài kiểm tra viết về quê hương tôi lại được điểm cao nhất lớp khiến cô giáo và các bạn có chút nghi ngờ làm cho tôi nghĩ về bà nội. + Câu chuyện của cô giáo nhắc cậu nhớ lại lần đầu về thăm quê nội (sự lầy lội của đường đi, sự lụp xụp của những ngôi nhà đã khiến tôi thất vọng, bữa cơm đầu ở quê tôi tỏ thái độ thất vọng, tôi được</p>	1,5

bà kể cho nghe chuyện về tuổi thơ của bố và đã nhận ra sai lầm của mình..)

+ Sau hè năm ấy, bà nội mất, hè nào “tôi” cũng xin phép bố về thăm quê. .. Những kỉ niệm về bà cùng kí ức tuổi thơ đã làm ước mơ của cậu xanh mãi

b. Nêu chủ đề (0.25 điểm)

Truyện ngắn “Quê hương” là những dòng hoài niệm đong đầy cảm xúc sâu lắng, thiết tha xen lẫn với nỗi niềm suy tư, ân hận của người cháu – nhân vật “tôi” đối với bà, đối với quê hương nghĩa tình.

c. Phân tích nội dung chủ đề của truyện

*Truyện thể hiện tình cảm gia đình thiêng liêng và hành trình trưởng thành trong nhận thức của nhân vật tôi về tình quê hương -Tình yêu quê hương của nhân vật “tôi” (0,75 điểm)

+ Tình yêu quê hương của nhân vật tôi thể hiện qua dòng cảm xúc hoài niệm, xen lẫn niềm suy tư ân hận trong ngày đầu về thăm quê nội.

(Phân tích tình huống mở đầu câu chuyện từ một không gian lớp học, với bài văn của nhân vật “tôi” được cô giáo đánh giá cao trước lớp và câu hỏi thoáng chút nghi ngờ của cô giáo dạy văn: “*Là một học sinh thành phố, làm thế nào mà em có thể viết được một bài văn tả quê hương sâu sắc, chân thật và gần gũi đến vậy?*” để làm rõ:

+ Niềm xúc động của nhân vật tôi khi nghĩ đến bà nội thân yêu, người đã khơi nguồn cho tôi viết bài văn giàu cảm xúc về quê hương.

+ Nỗi nhớ về người bà, về quê nội thân yêu bỗng ùa về, nhớ lại tháng 5 mùa hè năm ấy khi lần đầu bố đưa về thăm nội.)

Phân tích dòng hồi tưởng xúc động của nhân vật “tôi” trong lần đầu về quê nội, khi chưa trò chuyện với bà:

+ Lúc đầu là sự thất vọng trong cảm nhận của tôi về một vùng quê nghèo;

+ Tiếp đó là cảm giác khó chịu khi ăn món ăn ở quê, khó chịu khi bà gấp thức ăn cho, khi được bố chan cho bát canh cua khiến “*cả nhà lặng người*”, còn bố “*tôi*” “*tái mặt vì giận*”...

-> Ban đầu nhân vật tôi có cảm giác thất vọng về quê nội là do: “tôi” vốn là đứa trẻ sống ở thành phố, đã quen với vẻ đẹp của chôn phồn hoa, quen được sống đầy đủ với những món ăn ngon, đặc biệt “tôi” chưa hiểu được giá trị của quê hương nên tôi chưa biết trân quý những gì thuộc về quê nội. Bằng sự am hiểu tâm lý trẻ thơ của tác giả, diễn tả chân thực cảm xúc của tôi lần đầu về thăm quê hương, để thấy nhân vật tôi rất chân thật trong suy nghĩ.

Tình yêu quê hương của nhân vật “tôi” được khơi dậy từ những câu chuyện giản dị và tình yêu thương ấm áp của bà trong cuộc trò chuyện với bà (khi trò chuyện cùng bà trong đêm ngắm trăng

quê, nghe bà kể chuyện; tôi đã hiểu sâu sắc hơn kí ức tuổi thơ của bố và đức hi sinh thầm lặng mà bà dành cho bố; nhận ra quê hương chính là chiếc nôi ấm, là cội nguồn sinh dưỡng của mỗi con người; cảm nhận được quê nội thật đẹp: “*Bà ơi, trăng ở quê đẹp thật bà ạ!*”)-> Từ đó biết trân quý, biết ơn cội nguồn, biết ơn những người thân đã hi sinh cả một đời nuôi ta khôn lớn, biết ơn những điều bình dị nhưng ấm áp tình thân.

Tình yêu quê hương của nhân vật “tôi” được thể hiện qua tình cảm nhớ thương bà khi bà nội đã mất.

HS phân tích được cảm xúc của nhân vật tôi ở phần kết truyện khi bà nội ra đi mãi mãi.

- Cảm giác xót xa, ân hận của nhân vật “tôi”: “*Sau mùa hè năm ấy, bà nội tôi đã ra đi mãi mãi*”. Nhớ luôn da diết bồi hồi nên: “*Hè nào tôi cũng xin bố cho về thăm quê*”.

- Cảm giác ghen ngạo khi trở về quê trong mỗi dịp hè là trở về cội nguồn ấm áp, nhưng không còn bóng nội. Đặc biệt chứng kiến sự đổi thay của quê hương nhưng “tôi” tiếc nuối và đã dồn tất cả tình cảm nhớ thương sâu đậm với bà vào bài tập làm văn tả phong cảnh quê hương hôm ấy, bởi bà đã “*làm xanh mãi ước mơ tôi*”

-> Nhắc nhở tôi cũng như mỗi người ý thức trách nhiệm với gia đình, quê hương.

*. Tình yêu quê hương của các nhân vật khác(0,25 điểm)

- *Người bà*: Yêu thương, hi sinh vì con cháu, làm những điều tốt đẹp nuôi dưỡng tâm hồn trẻ thơ, yêu thích gắn bó với quê hương, cảm nhận được những vẻ đẹp bình dị của quê hương trong từng món ăn, trong vẻ đẹp của thiên nhiên quê hương ...

- *Người bố*: luôn trân trọng tình cảm quê hương, những người thân yêu, trân trọng tình làng nghĩa xóm, thân thiết gắn bó với người lao động bình dị, muốn giáo dục con lối sống tốt đẹp hướng về cội nguồn

2.2. Phân tích đặc sắc nghệ thuật(0,75 điểm)

- *Nhan đề* " " Quê hương" là nhan đề ngắn gọn trực tiếp thể hiện tình cảm của nhân vật dành cho quê hương

- *Cốt truyện*: cốt truyện đơn tuyến, giải dị xoay quanh lời kể của nhân vật " tôi" trong chuyến về thăm quê nội lúc ấu thơ, gợi bạn đọc những suy nghĩ về những điều điều bình dị mang ý nghĩa sâu xa trong cuộc sống .. góp phần tỏa sáng chủ đề của câu chuyện.

- Tác giả đã lựa chọn tình huống gần gũi đời thường: Chỉ qua tình huống về một bài văn của một cậu học trò nhỏ mà gợi nhắc chúng ta bài học nhân văn “uống nước nhớ nguồn”, biết trân trọng, yêu quý quê hương nguồn cội; biết yêu quý người thân và hãy dành cho

0,75

	<p>những người thân yêu của mình những gì tốt đẹp nhất khi còn có thể.</p> <p>- <i>Xây dựng nhân vật</i>: Qua ngôn ngữ, suy nghĩ và hành động để làm nổi bật dòng cảm xúc từ hiện tại, hồi tưởng quá khứ và bộc lộ những suy ngẫm sâu sắc ở hiện tại.</p> <p>- <i>Ngôi kể</i>: Người kể chuyện là nhân vật "tôi" nhân vật chính của truyện, một cậu bé sống nơi thị thành, trực tiếp tham gia câu chuyện và trưởng thành về nhận thức, kể lại truyện ở ngôi thứ nhất khiến chuyện chân thực, gần gũi, dễ gợi sự đồng cảm ở bạn đọc</p> <p>- <i>Ngôn ngữ</i>: Ngôn ngữ người kể chuyện và ngôn ngữ nhân vật có sự đồng nhất gần gũi, chân thực, kết hợp đối thoại, độc thoại nội tâm.. Truyện kể theo dòng hồi tưởng đan xen quá khứ vpwos hiện tại cùng cách đặt nhan đề trực tiếp đã góp phần làm nổi bật tư tưởng chủ đề của truyện : Ngợi ca tình cảm quê hương, gợi nhắc sự trân quý những tình cảm thiêng liêng trong tâm hồn bạn đọc</p> <p>2.3.Đánh giá, rút ra bài học từ văn bản(0,25 điểm)</p> <p>- Đánh giá tổng quan về nội dung, nghệ thuật của bài truyện ngắn và mở rộng nêu ra những cảm nhận, đánh giá cá nhân về tác giả, tác phẩm.</p> <p>- Liên hệ với các tác phẩm cùng chủ đề.</p>	0,25
	<p>3. Kết bài (0,25 điểm)</p> <p>- Khẳng định đặc sắc nội dung, nghệ thuật , giá trị của tác phẩm và bài học rút ra cho bản thân (Truyện khơi gợi tình cảm nhân văn, bồi đắp và làm phong phú thêm tình cảm gia đình, tình yêu quê hương trong lòng bạn đọc)</p> <p>- Rút ra bài học cho bản thân từ việc phân tích truyện “Quê hương”.</p>	0,25
	<p><i>đ. Điển đạt, chính tả</i></p> <p>- <i>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Chữ rõ ràng, trình bày sạch đẹp</i></p>	0,25
	<p><i>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng, thể hiện sự sáng tạo trong cách dùng từ, điển đạt, triển khai ý, lập luận...</i></p>	0,25
	Tổng điểm toàn bài	10,0

* Lưu ý:

- Giáo viên căn cứ vào khung điểm và thực tế bài làm của học sinh. Vận dụng linh hoạt biểu điểm, cho điểm sát với từng phần, đảm bảo đánh giá đúng năng lực của học sinh.
- Khuyến khích những bài làm sáng tạo, sâu sắc.